

ÚVODNÍ SLOVO K VÝSTAVĚ

Dne 7. dubna tohoto roku uplyne 660 let od založení Karlovy univerzity v Praze, nejstaršího vysokého učení v Evropě na sever od Alp a na východ od Rýna. Její zakladatel, Karel IV., našel vzor pro pražskou univerzitu v univerzitě pařížské, a proto měla nová vysoká škola od samého počátku čtyři fakulty: artistickou, neboli filozofickou, teologickou, právníckou a lékařskou. I naše první lékařská fakulta, jako právoplatná pokračovatelka fakulty vzniklé roku 1348, si tedy v těchto dnech připomíná šestistě šedesáté výročí svého založení.

Toto významné jubileum se rozhodla 1. lékařská fakulta UK uctít a připomenout výstavou nejzajímavějších předmětů a tisků, které se dochovaly buď přímo na některých jejích pracovištích, v soukromých sbírkách jejích učitelů, nebo ve Zdravotnickém muzeu.

Časově je tato výstava vymezena zhruba od 18. století do zavření českých vysokých škol nacistickými okupanty v listopadu 1939.

Sklonek 18. století je v dějinách pražské lékařské fakulty jedním z významných mezníků. Zvláště zásadní reformy Josefa II. ve výuce zdravotníků a budování centrálních zdravotních ústavů na horním Novém Městě, které jsou dodnes hlavním centrem 1. lékařské fakulty, umožnily nejen významné kvalitativní změny v teoretické i praktické přípravě budoucích lékařů, ranlékářů i porodních babiček, ale i zlepšení možností k odborné a vědecké práci jejich učitelů. Logickým důsledkem toho byly pak pokroky v oblasti diagnostické i léčebné. Právě v této době vznikaly na lékařské fakultě první sbírky předmětů, které měly sloužit k názorné a tím i kvalitnější výuce posluchačů fakulty. Tyto sbírky se měnily v souladu s vývojem jednotlivých lékařských oborů a i když se dochovaly jen torzovitě, dokumentují nejen vývoj učebních pomůcek, ale i vybavení absolventů fakulty různými nástroji a přístroji, s nimiž se setkávali jak během svých studií na fakultě, tak i ve svém profesním životě.

Dochované předměty jsou různé provenience, ne u všech je možno zjistit přesnou dobu a místo vzniku, nicméně dokumentují, že pražská lékařská fakulta se snažila i v technickém zajištění pedagogické, vědecké a léčebné činnosti svých učitelů držet krok se světovým vývojem, i když to nikdy nebylo – a není – jednoduché.

Předměty jsme se snažili uspořádat do určitých tematických celků. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že výstava nepodává historii fakulty ve zmíněném období, protože ne všechny obory se mohou prezentovat dochovanými trojrozměrnými exponáty. Ve výhodě jsou v tomto ohledu obory klinické ve srovnání s některými obory teoretickými. Obory s dochovanými předměty tvoří určité výstavní celky, jiné mají připomenout některé objevy, které přinesly pacientům významné zlepšení situace v prevenci, diagnostice i léčbě, jako bylo očkování proti neštovicím, metoda poklepu a poslechu, éterová narkóza a rentgen.

*prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA
děkan 1. lékařské fakulty UK*

Zdravotnické muzeum Národní lékařské knihovny bylo založeno v roce 1934 v rámci lékařské knihovny nového Lékařského domu. Archivní dokumenty, tisky a trojrozměrné exponáty jež uchovává ve svých depozitářích, dokládají vývoj české medicíny a zdravotnictví od počátku 18. století. Mnohé z těchto dokladů pocházejí právě z pražské lékařské fakulty a základy jednotlivých fondů byly vytvořeny již počátkem 19. století. Do sbírek muzea se dostaly různými převody z nemocnic, apod., formou darů, nákupy, z pozůstalostí lékařů a v neposlední řadě formou sbírek mezi lékaři.

Přes složitý vývoj v obdobích, která muzeu nepřála se v posledních letech, kdy je muzeum oddělením Národní lékařské knihovny podařilo shromáždit majetek muzea „pod jednu střechu“ a postupně jej náležitě zpracovávat.

K historii české medicíny a zdravotnictví má muzeum prostřednictvím svých sbírek mnoho co říci. Příležitost přispět k pořádání výstavě jsme proto přivítali a doufáme, že výstava přinese potěšení i poučení každému návštěvníkovi.

*Mgr. Ludmila Cuřínová
Vedoucí Zdravotnického muzea Národní lékařské knihovny*



OPENING WORDS

On March 7 this year, 660 years will have passed since the establishment of the Charles University of Prague, the oldest institution of higher education in Europe north, the Alps and east of the Rhine. Emperor Charles IV, founded the Prague University on the model of the University of Paris: accordingly, from the beginning it comprised four faculties, of Arts or philosophy, of Theology, of Law and of Medicine. It follows that our First Faculty of Medicine, the rightful heir of the medical faculty founded in 1348, is now commemorating 660 years of its existence.

The First Faculty of Medicine has decided to honor this important anniversary by an exhibition of the most interesting historical objects and prints that have been preserved either directly at its institutes, in private collections of its professors, or in the Medical Museum. The temporal boundaries of the exhibition are the 18th century on the one side, the closing of Czech universities by the Nazi invaders in November 1939 on the other.

The 18th century constitutes a significant threshold in the history of the medical faculty of Prague, with the fundamental reforms of medical education introduced by Joseph II and the establishment of central medical institutions in the upper New Town, which until today remain the main center of the 1st Medical Faculty. Both developments facilitated deep qualitative changes in theoretical and practical training of future physicians, surgeons and midwives, while no less improving the conditions in which their teachers carried on their own professional and scientific work. Progress in the spheres of diagnostics and therapy followed. Precisely in this period, vivid object-education came to mean improved education, and first collections of objects for teaching purposes were born. The development of these object ensembles followed the development of the medical disciplines themselves. The collections, in however fragmentary shape they may have come down to us today, thus document the evolution not only of teaching tools, but also of all tools and instruments available at the university, tools and instruments its students encountered there and continued to use in their future professional lives.

The origin of the objects we have today varies and not for all of them is the precise time and place of production known. They testify, nonetheless, to the fact that the University of Prague continued to strive to keep pace with the world developments also in the technology it provided for its teachers' pedagogical, scientific and therapeutic work: however difficult this was and often continues to be.

We have sought to arrange the exhibition objects into thematic wholes. Yet we should point out that the exhibition does not present the history of the faculty throughout the whole period. Not all disciplines can be well represented by three-dimensional objects: not in all disciplines have such objects survived. In this respect, clinical subjects have a certain advantage over theoretical ones. Disciplines, for which such instruments and tools have been preserved, constitute some of the thematic units; others should call to mind discoveries bringing the patients, at this time, groundbreaking improvements in the fields of prevention, diagnosis and therapy, such as inoculation against smallpox, diagnosis through percussion and auscultation, ether narcosis and X-ray photography.

*Professor Tomáš Zima, MD, MBA
Dean of the First Faculty of Medicine
Charles University of Prague*

Today's Medical Museum of the National Medical Library was founded in 1934, within the medical library of the newly established Medical House (Lékařský dům). Its collections consist of archival documents, prints and three-dimensional objects that trace the development of Czech medicine and health care from the early 18th century. Indeed, the source of many of these documents is the Medical Faculty of Prague. The component fonds of the museum date back to the beginning of the 19th century: some of their objects were transferred to the museum from various hospitals, some were donated, bought or bequeathed, others came from Czech physicians through organized collections. The development of the museum has seen difficult times, yet in the last years, as a department of the National Medical Library, we were finally able to gather all the objects „under one roof“ and to begin processing and properly cataloguing them. The museum's collections have much to say about the history of medicine and health care in the Czech lands. We are thus pleased to be able to take part in this exhibition and we hope it will bring both joy and learning to each of its visitors.

*Ludmila Cuřínová, MA
Head, Medical Museum
National Medical Library*





1



2



3



4



6



5



7



8



10



11



9



12



13



15



14



16



17



20



18



19



21



22



24



23



25



26



27



28



29



30



31



32



33



34



35





38



39



40



41



42



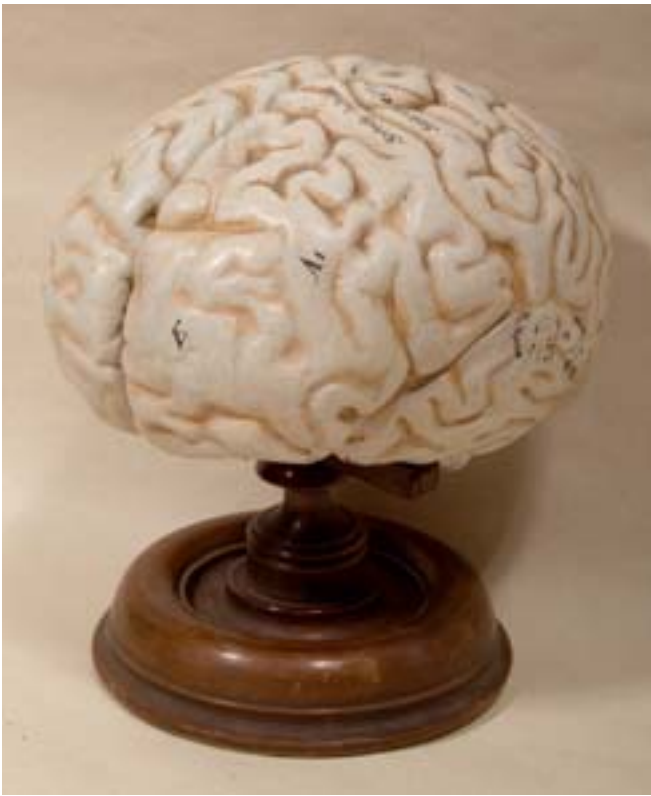
44



43



45



46



48



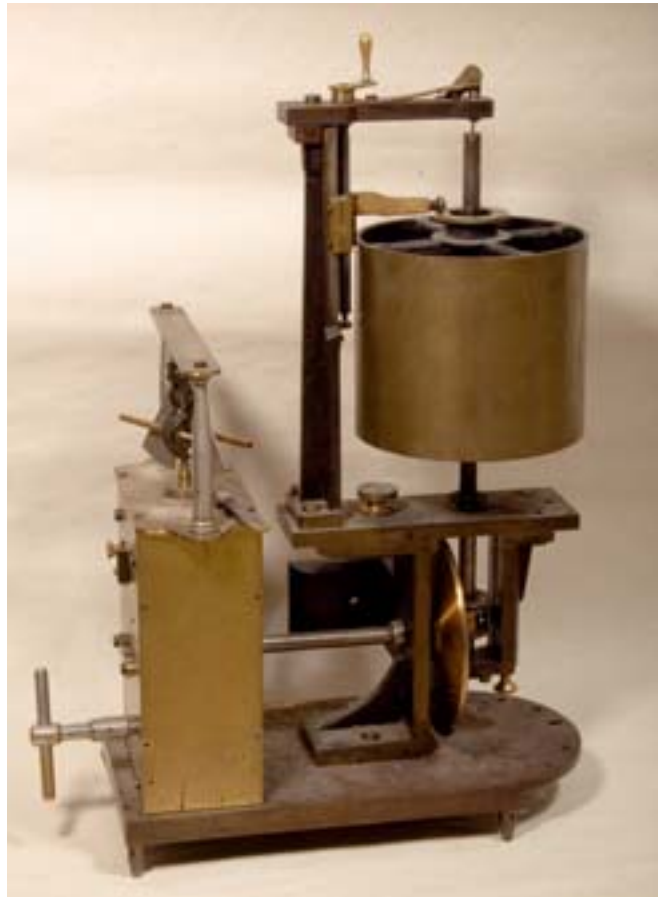
47



49



51



52



50



53



54



56



55



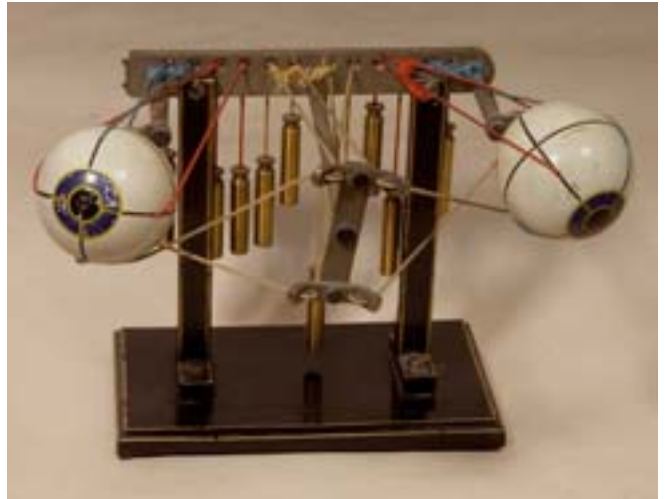
57



58



60



61



59



62



63



65



64



66



67



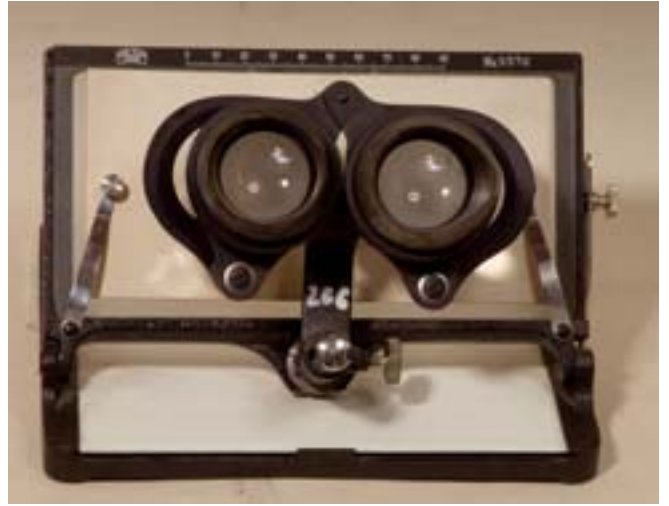
69



68



70



73



71



74



72



75



77



76



78



79



81



80



82



83

POPISKY K EXPONÁTŮM

1. Přístroj na vyšetření sluchu, začátek 20. století (Anatomický ústav 1. LF UK)
- 2.–3. Střední mozek novorozence, voskový model, 1901 (Anatomický ústav 1. LF UK)
- 4.–5. Sádrový model, půl figury, 20. léta 20. století (Anatomický ústav 1. LF UK)
6. Sádrový model hrtanu a hlasivek, 20. léta 20. století (Anatomický ústav 1. LF UK)
7. Zubařské křeslo, 20.–30. léta (Stomatologická klinika 1. LF UK a VFN)
8. Šlapací vrtačka, 20.–30. léta (Stomatologická klinika 1. LF UK a VFN)
9. Rentgenový přístroj, 20. léta (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
10. Pušadlo, strojek na tzv. malé pouštění žilou (k povrchovému naseknutí kůže), Jacob Fisher, Vídeň, 19. století
Lanceta k otevírání žíly při tzv. velkém pouštění krve, přelom 18. a 19. století (Zdravotnické muzeum)
11. Trepan s kostěnou rukojetí s ozdobnými prvky, 17.–1. pol. 18. století
Trefina. Jednoduchý trepanační nástroj, Rudtorffer, počátek 18. století (Zdravotnické muzeum)
12. Ústní rozpěradlo s kostěnými prvky, 19. století
Pelikán užívaný k trhání zubů a zubních kořenů s dřevěnou rukojetí, 1. pol. 18. století (Zdravotnické muzeum)
13. Nástroj na vyjímání kulí, 18. století
Kauter k zastavování krvácení a vypalování ran, 19. století (Zdravotnické muzeum)
14. Amputační pilka, 18.–19. století
Turniket ke stahování končetiny při amputaci, Petit, 1. pol. 19. století (Zdravotnické muzeum)
- 15.–16. Lithotom IFAL se zdobeným ovladačem čepele, nástroj používaný při vyjímání močových kamenů u muže, přelom 17. a 18. století
Lithotriptor k drcení močových kamenů v měchýři, přelom 18. a 19. století (Zdravotnické muzeum)
17. Injekční stříkačka v pouzdře vyloženém sametem (Evans a Pistor), z doby před objevem asepse, 2. pol. 19. století
Injekční stříkačka celokovová z doby po objevu asepse, pouzdro, konec 19. století. (Zdravotnické muzeum)
18. Skalpel s dřevěnou rukojetí z doby před objevem asepse
Celokovový skalpel z doby po objevu asepse, Waldek a Wagner (Zdravotnické muzeum)
19. Malá aseptická chirurgická souprava, Szikla, Budapest, 1895 (Zdravotnické muzeum)
20. Stetoskop dřevěný, polovina 19. století (Zdravotnické muzeum)
21. Gärtnerův tonometr k měření krevního tlaku, konec 19. století
22. Sfygmomanometr, první přístroj na nekrvavé měření krevního tlaku, podle Riva-Rocciho, 1896 (Zdravotnické muzeum)
23. Czardův porodnický kalendář k výpočtu data narození, 80. léta 19. století (Zdravotnické muzeum)
24. Haemocytometr ERKA podle Thomy k počítání červených krvinek, 80. léta 19. století (Zdravotnické muzeum)
25. Kolorimetr pro stanovení krevního cukru podle Crecliusse-Seiferta, Zeiss Ikon, 1932 (Zdravotnické muzeum)
26. Holzknachtův radiometr, kolem 1920 (Zdravotnické muzeum)
27. Univerzální elektrický oftalmoskop, 30. léta (Zdravotnické muzeum)
28. Pupiloměr na měření vzdálenosti zornic, Carl Zeiss, Jena, 1943 (Zdravotnické muzeum)
29. Souprava na zkoušku chuti podle Börnstaina, přelom 20. a 30. let (Zdravotnické muzeum)
- 30.–31. Optický nosní endoskop podle Hirschmanna a Valentina, Georg Wolf, Berlin, po 1906 (Zdravotnické muzeum)
32. Cystoskop, Josef Leiter, Vídeň, 80. léta 19. století (Zdravotnické muzeum)
33. Ombredanův narkotizační přístroj, 1925 (Zdravotnické muzeum)
34. Přístroj pro umělý pneumotorax, J. Sklar, patent L.R. Davidson, 1933 (Zdravotnické muzeum)
- 35.–36. Zubařská pícka a vzorník korunek, Wienand, Sprendlingen, 1920–1937 (Zdravotnické muzeum)
37. Souprava pro elektroléčbu, Pansanitor, 1933 (Zdravotnické muzeum)
38. Horské slunce, Hanau, 20.–30. léta (Zdravotnické muzeum)
39. Dřevěné jednoušní stetoskopy, konec 19. století (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
40. Pachonův sfygmomanometr, jeden z nejstarších sériově vyráběných tonometrů pro měření krevního tlaku a tepu, Boullitte, Paris, 1908 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
41. Tvarovač nosu k použití během noci, kolem 1900 (patent 1894), mechanický „předchůdce“ moderní plastické chirurgie. (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
42. Ruční odstředivka, cca 1920 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
43. Klystýrová pumpa (irigátor) z cínu a mosazi, de Egusier, Francie, kolem 1860 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., Kliniky dětského a dorostového lékařství)
44. Amputační škrtdlo, kolem 1850, tkaloun až z počátku 20. století (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)

45. Vodní lázeň na přípravu nálevů a odvarů, Georg Jacob Mürrle, Pforzheim, 80. léta 19. století (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
46. Model mozku, výuková pomůcka pro mediky, kolem 1930 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
47. Listerův rozprašovač kyseliny karbolové pro antisepsi v chirurgii, kolem 1880 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
48. „Tami“, kapesní cestovní mikroskop, Hensoldt, Wetzlar, kolem 1920 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
49. Cestovní vojenská lékárníčka z výbavy rakouských vojáků, kolem 1905 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
50. Inhalátor Desikta, J. Zeman, Praha, 1930 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
51. Skleněná kojenecká láhev, kolem 1890 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
52. Kymograf, Zimmermann, Leipzig, 1900 (Fyziologický ústav 1. LF UK)
53. Helmholtzův model středního ucha (auris media), 80. léta 19. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
- 54., 57. Multiplikátor proudu podle du Bois-Reymonda, 70. léta 19. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
55. Perimetr, počátek 20. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
56. Esthesiometry, 90. léta 19. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
58. Zrcátkový galvanometr podle d'Arsonvala, Siemens and Halske, Berlin, začátek 20. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
59. Meumannův univerzální spínač, konec 19. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)
60. Brýlová skříň, kolem 1920 (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
61. Model oka – přelom 19. a 20. století (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
62. Oční tonometr podle Schiøtze, kolem 1920 (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
63. Bifokální skla, G. Rodenstock, München, nedatováno (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
64. Astigmatometr podle Weckera a Masselona, F. Fritsch, Wien, 20. léta (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
65. Narkotizační maska, 20. léta 20. století (Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN)
66. Kufřík pro porodní báby, kolem 1920 (Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, dar prof. MUDr. Bedřicha Srba, DrSc.)
67. Porodnický fantom, 19. století (Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, dar prof. MUDr. Bedřicha Srba, DrSc.)
68. Sfygmografický oscilometr, podle Pachona, G. Boullitte, Paris, 1909-1922 (Klinika nemocí z povolání 1. LF UK a VFN)
69. Polarimetr, patent „Josef a Jan Frič, Praha XII“ kolem 1906 (Klinika nemocí z povolání 1. LF UK a VFN)
70. Sáňkový mikrotom, Carl Reichert, Wien, 30. léta (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
71. Rotační mikrotom Carl Reichert, Wien, 30. léta (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
72. Ruční prohlížečky (a) Carl Reichert, Wien, 30. léta (okulár) (b) Srb a Štýs, 30. léta (okulátor) (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
73. Stereoskop, Carl Zeiss, Jena, kolem 1910 (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
74. Srovnávací mikroskop, Ernst Leitz, Wetzlar, kolem 1925 (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
75. Nože k mikrotomu, W. Walb, Heidelberg- Carl Reichert, Wien, 30. léta (Ústav pro histologii a embryologii 1. LF UK)
76. Muláž, výuková pomůcka, před 1938: Právě neštovice (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
77. Muláž, výuková pomůcka, před 1938: Favus (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
78. Přístroj na endoskopii, faradizaci a akustiku, 1935 (Anatomický ústav 1. LF UK)
79. Dřevěná forma roubíku pro tvorbu suchého ledu, kolem 1920 (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
80. FOTOSENSIBILÁTOR (testovací přístroj na zjišťování fotosensibility), podle Wucherpfenniga a Mathiesena, Kadem, Leipzig, kolem 1933 (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
81. Klystýr, kolem 1900 (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
82. Záslužná bronzová medaile za očkování proti neštovicím z r. 1804 se zobrazením krávy a očkovacích nástrojů. (Zdravotnické muzeum)
83. Záslužná stříbrná medaile za očkování z r. 1882 s bustou E. Jennera (Zdravotnické muzeum)
84. Výukový šátek s kresbami první pomoci, podle Essmarcha, 1880 (používán v době 1. světové války) (ze sbírky prof. MUDr. J. Zemana, DrSc., přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN)
85. Muláže, pomůcky pro výuku, před 1938 (Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN)
Onemocnění nesyphilitické a syfilis
Měkký vřed se s hnisáním tříselných žláz
Mízní cévy a žlázy tříselné krajiny

- Tvrký vřed se zduřením tříselných žlaz
- Nesyphilitické kožní nemoci
- Vousový lišej
- Červený plochý lišej uzlíkový
- Tuberkulosa kůže
- Sporotrichóza, ruská muláž, snad pozdější
- 86. Muláže (modelové znázornění) očních onemocnění, cca 1890 (Oční klinika 1. LF UK a VFN)
 - Krvácení oka při kurdějích
 - Akutní keratoglobus
 - Šedý zákal
 - Onemocnění rohovky
 - Syfilis
- 87. Kontaktní strojové hodiny, W. Petzold, Leipzig, konec 19. století (Fyziologický ústav 1. LF UK)

Předměty s čísly nad 83 nejsou vyobrazeny v katalogu.

OBJECT DESCRIPTIONS

1. Hearing examination instrument, early 20th century (Institute of Anatomy)
- 2.–3. Midbrain (mesencephalon) of a newborn, wax model, 1901 (Institute of Anatomy)
- 4.–5. Half figure, plaster model, 1920's (Institute of Anatomy)
 6. Larynx and vocal chords, plaster model, 1920's (Institute of Anatomy)
 7. Dentist's chair, 1920's–30's (Department of Stomatology)
 8. Treadle dental drill, 1920's–30's (Department of Stomatology)
 9. X-ray apparatus, 1920's (Department of Dermatology)
10. Scarificator for making multiple surface cuts in the skin ("small bloodletting", kleiner Aderlass), Jacob Fisher, Wien, 19th century (Medical Museum)
 - Lancet for opening the vein (venotomy), turn of 18th–19th centuries ("great bloodletting", grosser Aderlass) (Medical Museum)
11. Trepan with decorated bone handle, 17th–first half 18th century
 - Trephine, a simple trepanation tool, Rutdorffer, early 18th century (Medical Museum)
12. Mouth gag with bone components, 19th century
 - Pelican with wooden handle for root extraction, first half 18th century (Medical Museum)
13. Bullet removal instrument, 18th century
 - Cauter for stopping bleeding and searing (cauterizing) wounds (Medical Museum)
14. Amputation saw, 18th–19th century
 - Tourniquet, to compress blood circulation in the extremity while amputating, Petit, 1st half 19th century (Medical Museum)
- 15.–16. Lithotome IFAL with decorated blade switch, instrument for removing bladder stones in males, turn of 17th and 18th centuries
 - Lithotripter for crushing bladder stones inside the bladder, turn of 18th and 19th centuries (Medical Museum)
17. Injection syringe in velvet-lined case (Evans and Pistor), pre-asepsis (after 1850)
 - All-metal injection syringe, with case, asepsis era (late 19th century) (Medical Museum)
18. Scalpel with wooden handle, pre-asepsis
 - All-metal scalpel, Waldek & Wagner, asepsis era (Medical Museum)
19. Small aseptic surgical set, Szikla, Budapest, 1895 (Medical Museum)
20. Wooden stethoscope, mid-19th century (Medical Museum)
21. Gärtner tonometer for measuring blood pressure, end 19th century (Medical Museum)
22. Sphygmomanometer, the first instrument for bloodless blood pressure measurement, after Riva Rocci, 1896 (Medical Museum)
23. Obstetrics calendar after Czarda, for establishing the date of birth, 1880's (Medical Museum)
24. Haemocytometer ERKA after Thoma, for blood cell count, 1880's (Medical Museum)
25. Colorimeter for blood sugar measurement, after Creclius-Seifert, Zeiss Ikon, 1932 (ZM)
26. Holz knecht's radiometer, around 1920 (Medical Museum)
27. Universal electric ophthalmoscope, 1930's (Medical Museum)

28. Pupillometer for measuring pupil distance, Carl Zeiss, Jena, 1943 (Medical Museum)
29. Instrument set for testing the faculty of taste, after Börnstein, turn 1920/30's (Medical Museum)
- 30.–31. Optical nasal endoscope after Hirschmann and Valentin, Georg Wolf, Berlin, after 1906 (Medical Museum)
32. Cystoscope, Josef Leiter, Wien, 1880's (Medical Museum)
33. Ombredan's narcosis mask, 1925 (Medical Museum)
34. Artificial pneumothorax apparatus, J. Sklar, patent L.R. Davidson, 1933 (Medical Museum)
- 35.–36. Dental oven and tooth cap sampler, Wienand, Sprendlingen, 1920–1937 (Medical Museum)
37. Electrotherapy set, Pansanitor, 1933 (Medical Museum)
38. Sun lamp, Hanau, 1920's–1930's (Medical Museum)
39. Wooden monaural stethoscopes, end of 19th century (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
40. Pachon's sphygmomanometer, one of the oldest industrially produced tonometers for measuring blood pressure and heart rate, Boullitte, Paris, 1908 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
41. Nose shaper to be used during the night, ca. 1900 (patent 1894), a mechanical "predecessor" of modern plastic surgery (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
42. Hand centrifuge, ca. 1920 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
43. Brass and tin enema pump (irrigator), de Eguisier, France, ca. 1860 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
44. Amputation tourniquet, ca. 1850, tape attachment from early 20th century (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
45. Decoctorium, for preparation of decocta and infusions, Georg Jacob Mürrle, Pforzheim, 1880's (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
46. Model of the brain, teaching tool for medical students, ca. 1930 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
47. Lister's steam-sprayer of carbolic acid for antiseptics in surgery, ca. 1880 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
48. „Tami“ pocket travel microscope, Hensoldt, Wetzlar, ca. 1920 (Prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
49. Travel medical kit, from Austrian army equipment, ca. 1905 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
50. Inhalator Desikta, J. Zeman, Praha, 1930 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
51. Glass baby bottle with a teat, ca. 1890 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
52. Kymograph, E. Zimmermann, Leipzig, 1900 (Institute of Physiology)
53. Helmholtz's model of the middle ear, 1880's. (Institute of Physiology)
- 54., 57. Du Bois-Reymond multiplication apparatus, 1870's (Institute of Physiology)
55. Perimeter, early 20th century (Institute of Physiology)
56. Esthesiometers, 1890's (Institute of Physiology)
58. Mirror galvanometer after d'Arsonval, Siemens und Halske, Berlin, early 20th century (Institute of Physiology)
59. E. Meumann's universal contact apparatus, end of 19th century (Institute of Physiology)
60. Trial case lenses, ca. 1920 (Department of Ophthalmology)
61. Human eye model, turn of the 20th century (Department of Ophthalmology)
62. Eye tonometer after Schiøtz, ca. 1920 (Department of Ophthalmology)
63. Bifocal eyeglasses, G. Rodenstock, München, not dated (Department of Ophthalmology)
64. Astigmometer after Wecker and Masselon, F. Fritsch, Wien, 1920's (Department of Ophthalmology)
65. Narcosis mask, 1920's (Department of Gynaecology and Obstetrics)
66. Midwife's bag, ca. 1920 (Department of Gynaecology and Obstetrics, gift of Prof. Bedřich Srb)
67. Obstetrics phantom, 19th century (Department of Gynaecology and Obstetrics, gift of Prof. Bedřich Srb)
68. Sphygmographic oscillometer, after Pachon, G. Boullitte, Paris, 1909–1922 (Department of Occupational Medicine)
69. Polarimeter, patented by Josef and Jan Frič, Prague XII, ca. 1906 (Department of Occupational Medicine)
70. Sledge microtome, C. Reichert, Wien, 1930's (Institute of Histology and Embryology)
71. Rotary microtome, C. Reichert, Wien, 1930's (Institute of Histology and Embryology)
72. Hand specimen viewers (a) Carl Reichert, Wien, 1930's (b) Srb a Štýs, 1930's (Institute of Histology and Embryology)
73. Stereoscope, Carl Zeiss, Jena, ca. 1910 (Institute of Histology and Embryology)
74. Comparison microscope, Ernst Leitz, Wetzlar, ca. 1925 (Institute of Histology and Embryology)
75. Microtome Blades, W. Walb, Heidelberg–Carl Reichert, Wien, 1930's (Institute of Histology and Embryology)
76. Moulage, teaching tool, pre-1938: Smallpox (Department of Dermatology)
77. Moulage, teaching tool, pre-1938: Favus (Department of Dermatology)
78. Endoscopy, faradization and caustics apparatus, 1935 (Institute of Anatomy)

79. Wooden mold for production of dry ice pellets, ca. 1920 (Department of Dermatology)
 80. „Strahlentreppe“ (instrument for photosensitivity testing), after Wucherpfennig and Mathiesen, Kandem, Leipzig, ca. 1933 (Department of Dermatology)
 81. Enema, ca. 1900 (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
 82. Bronze medal of merit for smallpox vaccination, showing a cow and the inoculation tools, 1804 (Medical Museum)
 83. Silver medal of merit for vaccination with a bust of E. Jenner, 1882 (Medical Museum)
 84. Essmarch scarf with pictorial first help guidance, 1880 (used in the time of World War I) (prof. J. Zeman, Department of Paediatrics and Adolescent Medicine)
 85. Moulages (teaching tools), pre-1938 (Department of Dermatology)
 - Non-syphilitic diseases and Syphilis
 - Soft chancre (ulcus molle) with inguinal glands ulceration
 - Lymphatic vessels and glands of the inguinal region
 - Hard chancre (ulcus durum) with swollen inguinal glands
 - Non-syphilitic skin diseases
 - Beard ringworm
 - Red flat herpes, nodular
 - Skin tuberculosis
 - Sporotrichosis, moulage of Russian origin, perhaps later
 86. Moulages– models representing eye diseases, ca. 1890 (Department of Ophthalmology)
 - Eye bleeding due to scurvy
 - Acute keratoglobus
 - Cataract
 - Cornea disease
 - Syphilis
 87. Contact machine clock-work , W. Petzold, Leipzig, end 19th century (Institute of Physiology)
- Images numbered 84 and following are not represented photographically.**